

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Ons kenmerk
3619893

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 11 november 2021
Onderwerp Beslissing op uw Wob-verzoek

Geachte [REDACTED],

Op 24 september 2021 hebt u mij op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om informatie inzake alle correspondentie en onderbouwing met betrekking tot de gegeven antwoorden op de Kamervragen van het Kamerlid Van Nispen over toezicht op en van advocatenkantoor Houthoff op haar cliënten, zoals op 20 september 2021 beantwoord door mij, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid en de minister van Financiën. Het registratienummer van uw brief is [REDACTED].

Procesverloop

Bij brief van 12 oktober 2021 heb ik u de ontvangst van uw verzoek bevestigd. Daarnaast heb ik u laten weten dat uw verzoek binnen vier weken na ontvangst van uw verzoek, dus uiterlijk 22 oktober 2021, wordt beoordeeld. Bij brief van 21 oktober 2021 heb ik u laten weten dat ik op grond van artikel 6 van de Wob de beslistermijn van uw verzoek met vier weken heb verdaagd, tot 19 november 2021. De reden hiervoor was dat het niet mogelijk bleek om binnen vier weken op uw verzoek te beslissen, omdat een zorgvuldige behandeling meer tijd vroeg.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante bepalingen uit de Wob verwijs ik naar bijlage 1.

Inventarisatie

Gelet op uw verzoek zijn uiteindelijk 126 documenten beoordeeld. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd.

Besluit

Ik heb besloten deels aan uw verzoek tegemoet te komen en de documenten met nummers 002, 003a, 004, 005a, 006, 007, 008, 018a, 019a, 025b, 033, 034, 036a, 039b, 069a, 073a, 074a, 075a en 087a niet openbaar te maken.

De overige documenten worden gedeeltelijk openbaar gemaakt, voor zover deze niet reeds openbaar zijn. Voor de motivering van de geweigerde documenten en passages verwijs ik naar het onderdeel 'Overwegingen' van dit besluit.

Documenten die reeds openbaar zijn vallen niet onder de reikwijdte van de Wob. Op de inventarislijst is aangegeven welke documenten reeds openbaar zijn. Ik heb de vindplaatsen van deze stukken in de inventarislijst opgenomen.

In het document met nummer 046 is een passage opgenomen die niet onder de reikwijdte van uw Wob-verzoek valt. Deze passage gaat over andere onderwerpen dan de bestuurlijke aangelegenheid waar uw verzoek op ziet. Deze passage heb ik daarom eveneens gelakt en daarbij aangegeven dat deze buiten de reikwijdte van het verzoek vallen.

Enkele documenten zijn dubblures van andere documenten. Deze dubblures heb ik niet nogmaals beoordeeld. Op de inventarislijst wordt verwezen naar die andere documentnummers.

Overwegingen

Openbaarheid t.a.v. een ieder

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vindt de onderstaande belangenafweging/vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In diverse documenten staan persoonsgegevens. Dit betreft gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed werkgeverschap ben ik van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken ambtenaar. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
1 november 2021

Ons kenmerk
3619893

opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Op de inventarislijst is met de aanduiding "10.2.e" aangegeven in welke documenten ik persoonsgegevens niet openbaar maak op grond van dit artikel van de Wob. Ik ben van oordeel dat t.a.v. deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

Datum
1 november 2021

Ons kenmerk
3619893

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Hierbij heb ik het volgende overwogen. Bij de beantwoording van Kamervragen wordt door ambtenaren van mijn departement met grote regelmaat contact gezocht met externe organisaties zoals de Nederlandse Orde van Advocaten. In dit contact wordt door deze organisaties vaak niet alleen feitelijke informatie verstrekt, maar wordt vaak ook een eigen standpunt ingenomen. Openbaarmaking van deze standpunten zou kunnen leiden tot terughoudendheid bij deze organisaties en in de toekomst een belemmering kunnen vormen voor een vrije gedachtewisseling tussen deze organisaties en mijn ministerie om te komen tot beantwoording van Kamervragen. Dit zou het functioneren van die organisaties, mijn ministerie en het parlementair proces belemmeren en daarmee leiden tot onevenredige benadeling.

Sommige documenten betreffen e-mails die zijn gemaild aan of vanuit algemene e-mailboxen. Ik maak de adressen van deze e-mailboxen niet openbaar op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob. De e-mailboxen zijn namelijk bestemd voor intern gebruik en ik wil voorkomen dat (het functioneren van) mijn ministerie wordt belemmerd, doordat de e-mailboxen door derden buiten de overheid voor andere doeleinden worden gebruikt, bijvoorbeeld het versturen van spamberichten. Ik weeg daarbij ook mee dat de algemene contactgegevens waarlangs mijn ministerie bereikbaar is, reeds openbaar zijn.

In de inventarislijst heb ik met de aanduiding "10.2.g" aangegeven in welke documenten ik informatie niet openbaar maak op grond van dit artikel van de Wob. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze informatie het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het belang van onevenredige bevoordeling of benadeling bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Uitgangspunt van de Wob is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in beginsel ook voor documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad. Dit is het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van overheden in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip 'documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad' onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren

aan hun politieke en ambtelijk leidinggevend, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Degene die de stukken heeft opgesteld moet de bedoeling hebben gehad dat ze zouden dienen voor intern beraad.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
1 november 2021

Ons kenmerk
3619893

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat uit documenten die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad geen informatie wordt verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen. Onder 'persoonlijke beleidsopvattingen' wordt verstaan: ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen. Dergelijke opvattingen worden niet openbaar gemaakt omdat een zekere mate van veiligheid en vertrouwelijkheid noodzakelijk is om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming. Ambtenaren en bestuurders moeten onderling en met bewindspersonen kunnen brainstormen. Feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter worden door mij niet beschouwd als persoonlijke beleidsopvattingen. De totstandkoming van beleid en regelgeving wordt met de openbaarheid van dergelijke informatie inzichtelijk.

De documenten met de nummers 026, 028, 084 bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Het gaat hierbij om documenten die opgesteld zijn met het doel intern te blijven. Het betreft onder meer discussie en uitwisselingen van ideeën tussen de Nederlandse Orde van Advocaten en ambtenaren van mijn departement via e-mail op medewerkersniveau en de afstemming over tekstvoorstellen voor brieven en andere documenten. Zoals ik ook reeds hierboven motiveerde, is de mogelijkheid om in vertrouwelijkheid van gedachten te kunnen wisselen met andere bestuursorganen soms essentieel om tot een juiste en volledige beantwoording van vragen te komen. Ik acht het in dit geval dan ook niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering deze persoonlijke beleidsopvattingen openbaar te maken, zowel in tot op de persoon herleidbare als geanonimiseerde vorm. Daarom heb ik deze informatie uit de documenten verwijderd.

De documenten met de nummers 002, 003a, 004, 005a, 006, 007, 008, 010a, 018a, 019a, 023a, 025b, 033, 034, 036a, 039b, 069a, 073a, 074a, 075a en 087a zijn concepten. Op de inventarislijst wordt hierbij verwezen naar de definitieve(re) versies ervan. De antwoorden op Kamervragen zijn openbaar. Ik ben van mening dat de concepten niet voor openbaarmaking in aanmerking komen. Voor zover de concepten overeenstemmen met de definitieve versie en de definitieve versie met dit Wob-besluit (gedeeltelijk) openbaar wordt gemaakt of reeds (gedeeltelijk) openbaar is, zijn daarmee ook de conceptversies reeds (gedeeltelijk) openbaar. Voor zover de concepten afwijken van de definitieve versie, beschouw ik de inhoud ervan als een voorstel gedaan door mijn ambtenaren ten behoeve van het opstellen van een definitief document. Door vergelijking van de conceptversie met de definitieve versie kan immers worden achterhaald waar de verschillen zitten. Daarmee beschouw ik de afwijkende passages als persoonlijke beleidsopvattingen bestemd voor intern beraad. Gelet op voorgaande overwegingen zal ik de conceptversies van voorhanden zijnde definitieve(re) versies in het geheel niet verstrekken.

Wijze van openbaarmaking

De documenten die ik (gedeeltelijk) openbaar maak, treft u bij dit besluit in kopie aan. In de inventarislijst is aangegeven welke documenten reeds openbaar zijn. Een geanonimiseerde versie van dit besluit en de daarbij (gedeeltelijk) openbaar gemaakte documenten worden op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
1 november 2021

Ons kenmerk
3619893

Hoogachtend,
De Minister voor Rechtsbescherming,
Namens deze

Binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit kan eenieder wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, bezwaar maken. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat tenminste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister voor Rechtsbescherming t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid, Postbus 20301, 2500 EH Den Haag.

Bijlage 1: weigeringsgronden Wob

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.

4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.

5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.

6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.

7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
- b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.

8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum

1 november 2021

Ons kenmerk

3619893

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
1 november 2021

Ons kenmerk
3619893